

Miercuri, 11 martie 2009

Situația socială a rromilor și îmbunătățirea accesului acestora pe piața muncii din UE

P6_TA(2009)0117

Rezoluția Parlamentului European din 11 martie 2009 referitoare la situația socială a rromilor și îmbunătățirea accesului acestora pe piața muncii din UE (2008/2137(INI))

(2010/C 87 E/12)

Parlamentul European,

- având în vedere articolele 3, 6, 7, 29 și 149 din Tratatul CE, în special cerința ca statele membre să asigure șanse egale tuturor cetățenilor Uniunii,
- având în vedere articolul 13 din Tratatul CE, care abilitază Comunitatea să adopte măsurile corespunzătoare pentru a combate discriminarea bazată, printre altele, pe criterii de rasă sau origine etnică,
- având în vedere rezoluția sa din 28 aprilie 2005 referitoare la situația rromilor în Uniunea Europeană ⁽¹⁾, cea din 1 iunie 2006 referitoare la femeile de origine rromă în Uniunea Europeană ⁽²⁾, cea din 31 ianuarie 2008 privind o strategie europeană privind romii ⁽³⁾ și cea din 10 iulie 2008 referitoare la recensământul persoanelor de etnie rromă din Italia pe criteriul apartenenței etnice ⁽⁴⁾,
- având în vedere rezoluția sa din 9 octombrie 2008 referitoare la promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, inclusiv a sărăciei infantile în Uniunea Europeană ⁽⁵⁾,
- având în vedere Directiva 2000/43/CE din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică ⁽⁶⁾ și Directiva Consiliului 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă ⁽⁷⁾,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 2 iulie 2008 intitulată „Agenda Socială reînnoită: oportunități, acces și solidaritate în Europa secolului XXI” (COM(2008)0412), (Comunicarea Comisiei privind Agenda Socială reînnoită),
- având în vedere propunerea din 2 iulie 2008 a Comisiei de directivă a Consiliului cu privire la punerea în aplicare a principiului tratamentului egal al persoanelor indiferent de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală (COM(2008)0426),
- având în vedere poziția sa din 17 iunie 2008 privind propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind Anul European de luptă împotriva sărăciei și excluziunii sociale (2010) ⁽⁸⁾,
- având în vedere rezoluția sa din 23 mai 2007 privind promovarea muncii decente pentru toți ⁽⁹⁾,
- având în vedere Convenția-cadru a Consiliului Europei pentru protecția minorităților naționale de la 1 februarie 1995 și Convenția Consiliului Europei pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 4 noiembrie 1950,

⁽¹⁾ JO C 45 E, 23.2.2006, p. 129.

⁽²⁾ JO C 298 E, 8.12.2006, p. 283.

⁽³⁾ Texte adoptate, P6_TA(2008)0035.

⁽⁴⁾ Texte adoptate, P6_TA(2008)0361.

⁽⁵⁾ Texte adoptate, P6_TA(2008)0467.

⁽⁶⁾ JO L 180, 19.7.2000, p. 22.

⁽⁷⁾ JO L 303, 2.12.2000, p. 16.

⁽⁸⁾ Texte adoptate, P6_TA(2008)0286

⁽⁹⁾ JO C 102 E, 24.4.2008, p. 321.

Miercuri, 11 martie 2009

- având în vedere Convenția ONU împotriva torturii și a altor pedepse și tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 10 decembrie 1984,
 - având în vedere planul de acțiune al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) privind îmbunătățirea situației populației de etnie rromă și a populației sinti aflate pe teritoriul OSCE, din 27 noiembrie 2003,
 - având în vedere raportul anual pe 2007 al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene referitor la rasism și xenofobie în statele membre,
 - având în vedere Declarația de la 2 februarie 2005 a Deceniului de integrare a rromilor și crearea, la 12 mai 2005, a Fondului pentru educație destinat comunităților de rromi,
 - având în vedere raportul Comisiei intitulat „Situația rromilor în Uniunea Europeană extinsă”, din 2005,
 - având în vedere raportul Grupului consultativ de experți la nivel înalt în materie de integrare socială a minorităților etnice și de participare deplină a acestora pe piața muncii privind „Minoritățile etnice pe piața muncii: apel urgent pentru o mai bună incluziune socială”, din aprilie 2007,
 - având în vedere raportul final al Comisarului pentru drepturile omului al Consiliului Europei privind situația drepturilor omului în cazul rromilor, al populației sinti și al nomazilor în Europa, din 2006,
 - având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European intitulat „Integrarea minorităților de etnie rromă” ⁽¹⁾, (Avizul CESE),
 - având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, precum și avizul Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen (A6-0038/2009),
- A. întrucât, în urma recentelor extinderi ale Uniunii Europene, necesitatea integrării sociale a dat naștere unor noi provocări, cărora trebuie să li se facă față în contextul noilor circumstanțe demografice și economice; întrucât, deși toate statele membre trebuie să găsească modalități prin care să răspundă provocărilor respective, statele membre din Europa Centrală și de Est sunt cele mai afectate, din cauza transformării structurale, economice și sociale suferite pe parcursul ultimilor douăzeci de ani; constată, prin urmare, că grupurile sociale vulnerabile, precum rromii, sunt cele mai amenințate;
- B. întrucât, în statele membre în care sectoarele industriale au intrat în colaps, perspectivele de dezvoltare ale regiunilor au cunoscut un declin și, ca urmare, numeroși rromi, în special, au fost obligați să ocupe un loc marginal în societate din cauza propagării rapide a sărăciei; întrucât Parlamentul constată și reiterează faptul că, în cursul acestui proces, dreptul populației de etnie rromă la cetățenia națională și cetățenia UE au suferit o depreciere și că aceștia nu au beneficiat într-un mod corespunzător de avantajele care decurg din extindere, ceea ce a agravat marginalizarea lor sub mai multe aspecte, crescând riscul de discriminare multiplă cu care se confruntă aceștia;
- C. întrucât ofensiva politică strategică pentru promovarea egalității de șanse pentru rromi trebuie să se confrunte cu o situație socială extrem de complexă, deoarece rromii, cea mai numeroasă minoritate etnică din Europa, se confruntă cu aceleași dezavantaje ca și alte grupuri; întrucât modul cel mai eficient prin care ar putea fi susținută această luptă îl constituie o strategie globală pentru rromi și o serie coordonată de instrumente, mergând până la o gamă de politici sectoriale, asigurându-se totodată finanțarea acestora;

(1) JO C 27, 3.2.2009, p. 88.

Miercuri, 11 martie 2009

- D. întrucât comunitățile nomade constituie un fenomen etnic separat, care ar merita să fie examinat ca un subiect separat atât din punctul de vedere al drepturilor omului, cât și al problematicii sociale și a pieței muncii;
- E. întrucât procesul integrării populației rrome în societate nu este unul unilateral, ci multilateral, și este necesar ca rromii să fie implicați în mod activ în procesul decizional la elaborarea politicilor de integrare socială;
- F. întrucât condițiile de viață ale comunităților de etnie rromă, precum și nivelul lor de sănătate și de școlarizare, sunt determinante pentru situația socială și pe piața muncii a acestora și sunt adesea folosite drept pretexte pentru excluderea lor din majoritatea societăților și pentru rasism; întrucât toate acestea împiedică îmbunătățirea calității vieții, constituind astfel un obstacol în calea exercitării drepturilor fundamentale și civile ale omului;
- G. întrucât slaba calitate a infrastructurilor din domeniul transporturilor, lipsa unui număr suficient de organe și servicii publice, în special a unor instituții de învățământ și de asistență medicală de calitate, precum și relocalizarea întreprinderilor, constrâng tineretul să-și părăsească localitățile de reședință din motive economice, agravând disparitățile dintre regiuni și fenomenul constituirii de ghetouri;
- H. întrucât, constituie un imperativ, chiar înainte de finalizarea celei de-a doua perioade a Procesului de la Lisabona, să se analizeze situația socială și perspectivele de angajare ale rromilor și să se decidă cu privire la demersurile care ar trebui întreprinse;
- I. recunoscând importanța Fondurilor structurale și de coeziune în promovarea integrării și constatând că, din cauza complexității problemelor sociale cu care se confruntă populația rromă, este de neconceput ca acestea să poată fi soluționate doar prin intermediul sistemului bazat pe proiecte, caracteristic Fondurilor structurale și de coeziune;
- J. întrucât recunoașterea bunelor practici anterioare este de o importanță incontestabilă, însă valabilitatea acestora este limitată în timp și spațiu;
- K. întrucât numeroase comunități de rromi manifestă în prezent tendința de a rămâne imobile, în loc să se deplaseze spre zone care pot oferi mai multe oportunități de angajare,

Rromii pe piața muncii: acces sau excludere?

- consideră că este necesară o abordare coordonată pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale comunității rrome, care să vizeze următoarele trei obiective:
 - creșterea oportunităților economice pentru rromi;
 - constituirea de capital uman și, respectiv,
 - consolidarea capitalului social și a dezvoltării comunității;
- semnalează faptul că, în numeroase cazuri, politicile consacrate rromilor nu au îmbunătățit situația acestora; solicită ca, în toate acțiunile întreprinse la nivelul Uniunii Europene și la nivel național care afectează în mod deosebit rromii, părțile interesate din comunitatea rromă să participe în calitate de factori decizionali, astfel încât să se respecte capacitatea și responsabilitatea lor de a se organiza prin forțe proprii;
- constată că, în realitate, accesul inegal la servicii și multiplele dezavantaje cu care se confruntă copiii rromi nu le permit acestora în practică să aibă acces la dezvoltarea timpurie și la o educație de înaltă calitate; constată că dezavantajele respective au, la rândul lor, efecte negative asupra dezvoltării lor emoționale, sociale, fizice și cognitive, precum și asupra șanselor acestora pe piața muncii în viitor și, prin urmare, asupra integrării lor în rândul categoriei sociale predominante;

Miercuri, 11 martie 2009

4. constată că sistemele educaționale sunt selective și că, în pofida eforturilor depuse de statele membre pentru depășirea segregării, numeroasele și variatele sisteme concepute în mod ostentativ în vederea combaterii segregării servesc adesea, în realitate, la accentuarea disparităților dintre grupurile sociale și dezavantajează în mod profund categoriile sărace, îndeosebi rromii, care se regăsesc pe o pantă descendentă; subliniază, astfel, necesitatea unor politici educaționale specifice care să se adreseze familiilor rrome și să încurajeze participarea activă;
5. subliniază faptul că, deși proporția tinerilor rromi înscriși în sistemele de învățământ preuniversitar și superior a crescut în unele state membre, în mare măsură nivelul calificărilor acestora rămâne încă inferior mediei Uniunii Europene; semnalează decalajul care există între lipsa forței de muncă, pe de o parte, și rata ridicată a șomajului în rândul rromilor cauzată de nivelul lor scăzut de calificare, pe de altă parte; solicită, astfel, ca statele membre și UE să facă o prioritate din sprijinirea eforturilor rromilor de a-și îmbunătăți nivelul de calificare; atrage atenția asupra faptului că, în lipsa unor calificări oficiale, poziția rromilor pe piața muncii poate fi îmbunătățită și prin crearea unui sistem de recunoaștere a aptitudinilor practice;
6. îndeamnă statele membre să garanteze accesul egal al femeilor și fetelor rrome la o educație de calitate și să adopte măsuri cu caracter stimulatив (cum ar fi posibilitățile de evoluție profesională) pentru a atrage profesori buni în școlile situate în zone mai defavorizate din punct de vedere socio-economic și în special în comunitățile cu o pondere semnificativă a populației rrome din mediul rural;
7. solicită statelor membre să îmbunătățească accesul femeilor rrome la învățământul profesional și să adapteze această formă de învățământ la nevoile piețelor muncii locale, astfel încât să le fie asigurate femeilor rrome competențele solicitate de piața forței de muncă;
8. constată că, după finalizarea studiilor, marea majoritate a rromilor absolvenți de studii universitare nu revin în comunitățile lor și că unii dintre ei își neagă originile sau nu mai sunt acceptați în cadrul comunității lor când încearcă să se reintegreze;
9. recomandă elaborarea unui pachet de programe global care să promoveze și să încurajeze întoarcerea absolvenților rromi de studii universitare în cadrul comunităților lor și ocuparea profesională în cadrul comunităților lor și în interesul acestora;
10. consideră că cetățenii rromi din anumite state membre influențează piramida demografică într-un mod specific; constată că proporția copiilor rromi în cadrul populației totale este ridicată, în timp ce speranța lor de viață la naștere este cu cel puțin 10 ani mai mică decât cea a persoanelor care aparțin populației majoritare;
11. consideră că, deși statele membre au folosit resurse importante ale Uniunii Europene, precum și resurse proprii, pentru a ajuta șomerii pe termen lung de etnie rromă să își găsească locuri de muncă, nu a fost identificată nicio soluție coerentă la nivelul Uniunii Europene: mijloacele de acțiune și amploarea măsurilor de soluționare a acestei situații cunosc ample variații de la un stat membru la altul și nu au oferit oportunități de reintegrare pe termen lung pe piața muncii, măsurile respective, cum ar fi programele publice de ocupare a forței de muncă, agravând totodată stigmatizarea rromilor; solicită, prin urmare, ca atât UE, cât și statele membre, să își modifice politica, favorizând o abordare integrată care să ia în considerare toate fațetele lipsurilor lor;
12. invită statele membre să adapteze programele din învățământul profesional la nevoile piețelor muncii locale și să acorde stimulente angajatorilor care oferă locuri de muncă persoanelor necalificate (inclusiv rromilor) și care le oferă formare și oportunități de a câștiga experiență practică direct la locul de muncă;
13. invită autoritățile locale și pe cele ale statelor membre să furnizeze evaluări anuale defalcate pe genuri privind rata de reangajare a șomerilor pe termen lung (incluzând rromii) care au urmat un ciclu de formare profesională pe piața muncii și, pe baza experienței acumulate, să elaboreze noi metodologii și să lanseze programe de pregătire profesională adaptate la capacitățile locale și la nevoile economice;
14. invită statele membre să utilizeze fondurile UE pentru a păstra și proteja activitățile tradiționale ale rromilor;

Miercuri, 11 martie 2009

15. este de acord cu opinia Comisiei potrivit căreia, din cauza dezavantajelor multiple cu care se confruntă, adulții rromi sunt subreprezențați în rândurile populației active și în educația de-a lungul vieții, nu dispun în numeroase cazuri de acces la TIC și sunt suprareprezențați în rândul șomerilor pe termen lung și al celor cu meserii desconsiderate, ceea ce constituie cel mai important obstacol în calea reintegrării acestora pe piața muncii; solicită, prin urmare, aplicarea concretă a Directivei 2000/78/CE, care interzice discriminarea la locul de muncă pe considerente de religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală;
16. consideră că este important să se întreprindă acțiuni comunitare specifice pentru promovarea accesului rromilor la programe de formare profesională;
17. atrage atenția statelor membre asupra faptului că această dihotomie socială este de natură să oblige numeroase persoane de etnie rromă aflate în căutarea unui loc de muncă să treacă de la economia legală la economia informală și că este nevoie de un efort coordonat la nivelul Uniunii Europene și la cel al statelor membre pentru a încuraja acești angajați să revină la o formă legală de angajare care să le permită să beneficieze de drepturile specifice lucrătorilor și de cele privind securitatea socială;
18. consideră că trebuie luate măsuri de promovare a unei politici sociale și economice axate asupra integrării, inclusiv prin măsuri ad-hoc de asigurare a unor locuințe corespunzătoare;
19. atrage atenția în mod special asupra faptului că încurajarea mobilității forței de muncă necalificate și fără pregătire profesională poate avea drept consecință o discriminare și mai accentuată a femeilor rrome, care sunt deja extrem de vulnerabile în fața discriminării multiple, și ar putea împiedica evoluția lor ulterioară pe piața muncii;
20. solicită guvernelor statelor membre să asigure o mai mare independență economică a femeilor rrome, promovând proceduri simple de desfășurare a unei activități profesionale independente și de înființare de IMM-uri, facilitând accesul la microcredite și stimulând totodată economia bazată pe servicii la nivelul propriilor comunități, pentru a lărgi aria cunoștințelor și competențelor femeilor rrome;
21. invită guvernele statelor membre să conceapă sisteme de stimulente, *printre altele* prin intermediul avantajelor fiscale, destinate întreprinderilor care angajează femei rrome;
22. consideră că este necesar să se ia în considerare faptul că, în realitate, eliminarea așezărilor de rromi nu poate fi ușor concretizată prin utilizarea resurselor UE în conformitate cu normele aplicabile în prezent Fondului European pentru Dezvoltare Regională, având în vedere faptul că, în cazul statelor membre care au aderat la UE după 2004, numărul minim de locuitori necesar pentru ca așezările să fie eligibile pentru finanțare din bugetele pentru locuințe este stabilit astfel încât tocmai persoanele care trăiesc în cele mai rele condiții și în cele mai mici așezări nu pot avea acces la o astfel de finanțare;
23. subliniază faptul că rezolvarea problemelor sociale și economice ale persoanelor de etnie rromă necesită o abordare exhaustivă și o soluție coordonată și orientată pe termen lung, care presupune politici în materie de locuințe, învățământ, asistență medicală și piața forței de muncă; în consecință, sugerează Comisiei și statelor membre că ansamblul măsurilor prin care se urmărește îmbunătățirea situației rromilor ar trebui considerat drept o parte inseparabilă a măsurilor de sprijinire a dezvoltării regionale și a incluziunii sociale;
24. consideră oportun ca statele membre să valorifice revizuirea normelor care reglementează Fondurile Structurale și de coeziune, care oferă posibilitatea extinderii ariei de acțiune pentru programele complexe, permițând transferul a mai mult de 10 % între diferite fonduri;
25. ia act de propunerea unei noi directive globale vizând combaterea discriminării în alte domenii decât ocuparea forței de muncă pe criterii de vârstă, handicap, orientare sexuală, religie sau credință și solicită ca Directiva 2000/43/CE să fie pusă în aplicare în mod concret; consideră că, în spiritul agendei sociale, Comisia ar trebui să identifice obiective specifice și să elaboreze programe echilibrate în scopul de a elimina discriminarea și stigmatizarea populației rrome și incriminarea comunităților de etnie rromă;
26. subliniază că promovarea incluziunii sociale și a accesului rromilor pe piața muncii trebuie să răspundă condiției fundamentale prealabile a acordării de drepturi sociale și politice egale; invită statele membre și țările candidate să elaboreze, în acest sens, o strategie având drept obiectiv creșterea participării rromilor la alegeri, atât ca alegători, cât și în calitate de candidați, la toate nivelurile;

Miercuri, 11 martie 2009

27. susține importanța microcreditelor, care sunt recomandate din mai multe puncte de vedere în Comunicarea Comisiei privind Agenda socială reînnoită și în avizul CESE și care, oferind resurse minime, îi pot îndrepta pe cei mai săraci pe drumul spre responsabilitatea personală, dobândirea competențelor necesare în afaceri și dezvoltarea capacităților lor creative, inclusiv prin acordarea creditelor necesare acoperirii porțiunii de costuri pe care lucrătorul independent trebuie să-o finanțeze prin mijloace proprii;
28. sprijină propunerea instituțiilor UE cu privire la principiul egalității de tratament potrivit căreia numărul persoanelor de etnie rromă care lucrează în serviciile publice ar trebui să fie sporit; subliniază însă că, pentru ca acest lucru să devină posibil, este necesar ca, pe lângă adoptarea de către guverne a unor politici de personal și de formare a forței de muncă care să promoveze acest principiu, să se depună eforturi deosebite și să se sprijine în mod activ facilitarea acceptării acestui principiu de către opinia publică;
29. subliniază faptul că, printre altele economia socială, asistența medicală, serviciile la domiciliu, cantinele publice și prestarea de servicii pentru îngrijirea copilului pot crea noi locuri de muncă pentru șomerii de etnie rromă (în special pentru femei); își reiterează totuși opinia potrivit căreia economia socială necesită o legătură permanentă între furnizorul și utilizatorul serviciului și că, prin urmare, creșterea ratei de încadrare în muncă a rromilor în aceste domenii nu poate avea loc decât pe fundalul acceptării acestora de către societate, acceptare care este, de altfel, încurajată în acest fel;
30. invită statele membre să ia măsurile corespunzătoare pentru a pune capăt urii rasiale și incitării la discriminare a rromilor și la acte de violență împotriva acestora, exercitate prin intermediul mass-mediei și al oricărui mijloc de comunicare, indiferent de forma acestuia și de tehnologia utilizată; îndeamnă mass-media să adopte bune practici cu privire la angajarea de personal, astfel încât acesta să reflecte compoziția populației în ansamblu;
31. observă că femeile rrome sunt active în sectorul economiei informale și prezintă o rată foarte redusă de ocupare a forței de muncă; consideră că, pentru a depăși discriminarea multiplă, șomajul ridicat și sărăcia larg răspândită, principalul obiectiv al politicilor specifice ar trebui să fie acela de a crea femeilor rrome un real acces pe piața muncii, care constituie o condiție prealabilă fără de care statutul social și familial al acestor femei nu poate fi îmbunătățit;
32. consideră că angajarea femeilor rrome ar trebui de asemenea promovată prin intermediul activităților de încurajare a ocupării forței de muncă desfășurate de sistemele de asistență socială, precum și prin oportunități de formare și specializare corespunzătoare, pentru a le pregăti pe termen lung pentru o activitate din care să își poată câștiga existența, permițând reconcilierea vieții familiale cu cea profesională; solicită statelor membre să adopte măsuri care să contribuie la creșterea oportunităților de îngrijire a copiilor pentru copiii rromi, chiar dacă mama acestora stă acasă cu ceilalți copii;
33. subliniază faptul că ameliorarea serviciilor în ceea ce privește locuințele și asistența medicală ar putea îmbunătăți atât accesul femeilor rrome pe piața muncii, cât și șansele ca acestea să își păstreze locurile de muncă mai mult timp;
34. subliniază faptul că politicile sociale și de ocupare a forței de muncă ar trebui să contribuie la împlinirea potențialului fiecărei persoane și să răspundă nevoilor cetățenilor, precum și să creeze mai multe oportunități pentru cea mai importantă bază de forță de muncă, cum ar fi persoanele în vârstă, persoanelor cu handicap, persoanelor sărace și necalificate, incluzând persoanele de etnie rromă;
35. atrage atenția asupra faptului că discriminarea multiplă cu care se confruntă femeile rrome ar trebui să fie, la rândul său, recunoscută și combătută prin mijloace specifice, în cadrul unor politici axate asupra femeilor rrome, care ar putea avea un impact pozitiv dublu pe termen lung asupra acestor femei și a altor membri ai familiilor lor, în special copiii;
36. nu este de acord cu opinia conform căreia subvențiile destinate ajutorării șomerilor pe termen lung (printre care se regăsesc numeroși rromi) să își găsească un loc de muncă, acordate fie angajatorilor, fie angajaților, încalcă principiul neutralității concurențiale, având în vedere faptul că reintegrarea rromilor este un obiectiv al politicii sociale pentru realizarea căruia este necesară crearea unor poziții de piață subvenționate; consideră că subvenționarea locurilor de muncă pe piața muncii pentru reintegrarea lucrătorilor rromi este preferabilă subvenționării șomajului pe termen lung;
37. recunoaște că o parte din ocupațiile tradiționale ale populației rrome, precum meșteșugurile și artizanatul, pot contribui atât la perpetuarea specificului acestei comunități, cât și la îmbunătățirea situației materiale și a gradului de integrare socială a acesteia și consideră oportună susținerea unor activități profesionale specifice;

Miercuri, 11 martie 2009

Lupta de supraviețuire la marginea societății

38. observă că, printre culturile Uniunii Europene, cea a rromilor este marcată de o puternică tradiție familială; observă că imaginea familiilor de rromi în opinia publică pune accent pe rolurile tradiționale de gen, numărul mare de copii, împărțirea unei locuințe de către mai multe generații, tendința rudelor de a locui împreună, precum și cultivarea extinsă a relațiilor și că, de aceea, programele Uniunii Europene și cele din statele membre destinate familiilor de rromi trebuie să se bazeze pe avantajele acestei rețele naturale de sprijin;

39. evidențiază importanța conservării și afirmării specificului cultural al rromilor pentru protejarea identității proprii a acestora și pentru diminuarea prejudecăților cu privire la această minoritate; consideră prin urmare necesar ca statele membre și Comisia să joace un rol mai activ în susținerea vieții spirituale a minorității rrome;

40. își exprimă sprijinul față de avizul CESE care subliniază că femeile rrome ocupă un statut inferior în ierarhia familiei, se căsătoresc devreme și sunt victime frecvente ale violenței domestice, prostituției și traficului de persoane;

41. consideră, prin urmare, că programele pentru rromi ale Uniunii Europene și ale statelor membre ar trebui să urmărească mai degrabă emanciparea individuală decât să se axeze pe ierarhiile tradiționale, precum și independența socio-economică a membrilor comunităților de etnie rromă, în special a femeilor;

42. subliniază că tendința copiilor de etnie rromă de a părăsi școala la o vârstă fragedă le pune în pericol formarea individuală, integrarea socială și șansele pe piața muncii, iar, în cazul femeilor de etnie rromă, sănătatea fizică și mentală și abandonul școlar timpuriu afectează, de asemenea, starea de sănătate și nivelul de școlarizare al copiilor lor, facilitând excluderea socială a acestora; subliniază, prin urmare, importanța unor servicii care permit o mai mare sensibilizare în informarea femeilor de etnie rromă;

43. îndeamnă statele membre să garanteze că prezentele și viitoarele cadre legislative conțin dispoziții referitoare la prevenirea și rezolvarea formelor multiple de discriminare la care sunt supuse femeile rrome, astfel încât să se amelioreze statutul socio-economic al acestora și să li se asigure accesul la servicii medicale, servicii de îngrijire a copiilor și la o educație de înaltă calitate, acestea constituind condiții prealabile angajării;

44. este de părere că procesul de integrare trebuie inițiat în primele etape de viață pentru a oferi, în mod concret, alternative la sărăcie și excludere socială; prin urmare, este necesar să se asigure un cadru instituțional pentru servicii sociale comunitare pentru copii și familie, care să vină în întâmpinarea nevoilor regionale și personale, garantând un acces egal la servicii de înaltă calitate; solicită, prin urmare, Comisiei, să ofere un sprijin special pentru programele destinate integrării timpurii a copiilor rromi în toate țările în care pot fi accesate resursele Uniunii Europene, cum ar fi Instrumentul de asistență pentru preaderare sau Fondurile structurale și de coeziune;

45. observă că copiii rromi sunt suprareprezențați în școli speciale, că mulți dintre ei sunt trimiși la astfel de școli fără justificare, cel mai adesea din cauza discriminării; subliniază faptul că obligarea copiilor care au fost clasificați ilegal drept persoane cu handicap mental de a frecventa școli speciale constituie un act de discriminare și o încălcare gravă a drepturilor fundamentale ale acestor copii la un învățământ de calitate și dă naștere la dificultăți în studiile viitoare și în găsirea unui loc de muncă și conduce la o probabilitate mai mare de inactivitate pe piața muncii, creând în același timp o povară pentru bugete;

46. susține propunerea din avizul CESE conform căreia, pentru dezvoltarea copiilor mici, sunt necesare forme complexe de ajutor care sunt destinate întregii familii și care, fiind îndreptate spre nevoile familiei, oferă o asistență practică individualizată, cum ar fi programul „Început sigur”;

47. subscrie la opinia exprimată în avizul CESE potrivit căreia, din cauza caracteristicilor sale demografice, accesul comunității rrome la beneficiile sociale este unul asimetric; subliniază faptul că beneficiile sociale sunt concepute pentru a contrabalansa poverile sau lipsurile care decurg din situația individuală, angajamentul de îngrijire a copiilor și alte angajamente sociale utile;

Miercuri, 11 martie 2009

48. susține recomandarea din avizul CESE potrivit căreia, pentru promovarea participării pe piața oficială a muncii, ar trebui să se ofere un sprijin suplimentar celor care își schimbă locul de muncă; subliniază că munca declarată trebuie să fie atractivă atât pentru angajați, cât și pentru angajatori;

49. subliniază că partea vieții active petrecută de romi într-o stare de excludere le îngreunează accesul la serviciile de sănătate și este responsabilă pentru situația în care se regăsesc aceștia la o vârstă înaintată; subliniază de asemenea că faptul că au început să muncească la o vârstă fragedă, șomajul frecvent, lipsa de protecție caracteristică locurilor de muncă ocupate, munca invizibilă prestată în economia informală, care implică de cele mai multe ori efort fizic susținut, precum și lipsa unor asigurări de pensie aferente acestor perioade de muncă îi împiedică să obțină pensii corespunzătoare și îi privează de o bătrânețe trăită în demnitate;

50. recomandă Comisiei să preia inițiativa identificării celor mai eficiente modalități pentru a sprijini integrarea socială, economică și culturală a celei mai numeroase minorități din spațiul Uniunii Europene și subliniază necesitatea cooperării între Comisie și guvernele statelor membre pentru a acționa concret în vederea soluționării complexelor probleme transnaționale ale romilor;

Concluzii

51. consideră că păstrarea limbii și culturii rromani constituie o valoare comunitară; nu susține, totuși, ideea potrivit căreia populația rromă ar trebui să fie membră a unei „națiuni europene” fără stat, pentru că aceasta ar scuti statele membre de responsabilitate și ar pune sub semnul întrebării posibilitatea integrării;

52. atrage atenția statelor membre asupra riscului ca adoptarea unor măsuri excesive față de comunitățile de romi să aibă drept consecință agravarea situației deja dramatice a acestei minorități și să pericliteze șansele sale de integrare;

53. invită Comisia și statele membre să conlucreze cu organizațiile neguvernamentale (ONG-urile), comunitățile și liderii rromilor în scopul elaborării unui plan reciproc acceptabil având drept obiectiv incluziunea socială a rromilor, care ar urma să fie implementat pe baza unor relații strânse de parteneriat;

54. solicită statelor membre să elaboreze și să implementeze proiecte destinate combaterii stereotipurilor negative referitoare la romi la toate nivelurile, proiecte care ar putea fi sprijinite prin intermediul Fondurilor structurale și de coeziune, dar și al unor programe specifice, precum Progress, și al inițiativelor precum Anul european al dialogului intercultural (2008) și, ulterior, Anul european de luptă împotriva sărăciei și a excluderii sociale (2010);

55. observă că, deși îmbunătățirea situației sociale și economice a rromilor a reprezentat un criteriu important în cadrul procesului de extindere, progresele înregistrate în această privință sunt, în general, limitate; solicită statelor membre și Comisiei să revizuiască programele și inițiativele anterioare și actuale și să evalueze rezultatele obținute; consideră că Uniunea Europeană are datoria de a coordona mai bine și mai strâns instrumentele de incluziune socială și că, în acest mod, ar putea contribui la combaterea sărăciei, promovarea accesului rromilor la locuri de muncă mai bune, pe termen lung și mai stabile și ar deschide calea către eforturile de eficientizare a sistemelor de incluziune și de protecție socială, fiind în același timp o modalitate de analizare a experienței politice și de învățare reciprocă, precum și de creare a unui sistem care să permită o analiză coerentă a celor mai bune practici;

56. invită Comisia să analizeze în mod special impactul obiectivelor și al instrumentelor din fiecare politică sectorială referitoare la populația rromă, să elaboreze, în paralel, o strategie politică armonizată și să realizeze un nivel ridicat de coordonare; invită Comisia să solicite statelor membre să acorde atenție schimbării situației rromilor în rapoartele privind indicatorii integrați și metoda deschisă de coordonare pentru includere socială; invită Comisia să monitorizeze amploarea discriminării, să evalueze situația rromilor în raport cu schimbările produse în învățământ, ocuparea forței de muncă, situația socială, starea de sănătate și situația locativă din statele membre și din țările candidate;

57. invită Comisia să solicite statelor membre să adopte într-un timp cât mai scurt politici clare de ocupare pentru grupurile dezavantajate, inclusiv pentru populația activă rromă, însoțite de măsuri de sprijin pentru facilitarea integrării etapizate pe piața muncii, măsuri destinate să contracareze efectele de dependență create de sistemul de securitate socială;

Miercuri, 11 martie 2009

58. solicită Comisiei să coopereze cu diverse organizații internaționale și să sprijine dezvoltarea unei rețele academice de experți rromi, care să furnizeze date științifice și să-și aducă sprijinul, prin cercetare, analiză, acumularea de dovezi și formularea de recomandări, pentru analizarea aspectelor legate de integrarea problemei rromilor, stabilirea unor calendare, descrierea problemelor rromilor cu o seriozitate adecvată pe baza rapoartelor de sinteză întocmite de aceste organizații și realizarea unei evaluări globale la nivelul UE cel puțin o dată la doi ani;

59. își exprimă dezaprobarea față de statele membre care nu au ratificat până în prezent Convenția-cadru din 1995 a Consiliului Europei pentru protecția minorităților naționale; invită aceste state să întreprindă de urgență acest demers; invită statele membre care au publicat, în temeiul Convenției-cadru, declarații restrictive care afectează recunoașterea rromilor drept minoritate națională să retragă respectivele declarații;

60. recomandă statelor membre

(a) să creeze un grup de experți la nivelul Uniunii Europene, care să includă reprezentanți ai rromilor, pentru a coordona strategia pentru rromi a statelor membre și utilizarea fondurilor Uniunii Europene prevăzute pentru promovarea acesteia;

(b) să stabilească parteneriate între diverse organizații care reprezintă interesele rromilor și instituțiile publice competente ale statelor membre;

(c) să creeze instrumente, precum creditele de concesiune sau subvenții publice, și ca, la planificarea ajutoarelor pentru ferme, să înscrie obiectivul important de a acorda cetățenilor rromi posibilitatea de a obține condiții în care să își poată câștiga existența din agricultură; în acest fel, în completarea unui loc de muncă salarizat în agricultură, sau în locul căutării unui astfel de loc de muncă, aceștia ar adopta o atitudine deschisă față de ideea conceperii unor forme inovative de muncă în agricultură, inclusiv cooperativele sociale, justificând astfel procurarea resurselor necesare în acest scop;

61. consideră că în anumite state membre, grupurile țintă (în așezări ale rromilor sau părți ale acestora) pot fi abordate eficient prin utilizarea definiției „dezavantajelor multiple”, dar că, prin această categorie, nu pot fi abordate unități de nivel mai mic, precum familia și persoana;

62. consideră, totuși, că ar trebui create condițiile legale pentru inițierea colectării voluntare și anonime de date și pentru crearea unei baze de date comparabile, respectând normele pentru protecția datelor și a drepturilor omului și fără a recurge la metode care încalcă demnitatea umană; consideră că Comisia ar trebui să ia măsuri pentru a aduce legislației modificările necesare;

63. invită Comisia să faciliteze elaborarea, verificarea și confirmarea unui ansamblu de bune practici în programele pentru rromi, în ceea ce privește, printre altele, locuințele, educația și ocuparea forței de muncă, în urma analizelor întreprinse de un organism independent;

64. consideră că crearea unei baze de date nu este o alternativă, ci o precondiție pentru un sistem de evaluare care să poată măsura impactul schimburilor de bune practici și al utilizării resurselor; consideră că, în acest scop, este nevoie de un sistem de indicatori care să acopere toate aspectele vieții și care să poată fi utilizat de toată lumea și care, pe lângă indicatorii de rentabilitate pentru programe, vizează și utilizarea de indicatori privind rezultatele și impactul social, inclusiv condiția de finanțare; recomandă, prin urmare, ca Comisia să instituie acest sistem de indicatori în regulamentul-cadru privind fondurile structurale și în regulamentele referitoare la celelalte tipuri de subvenții publice;

65. recomandă Comisiei să adopte așteptări mai consistente și uniforme pentru toate programele de dezvoltare finanțate din resursele UE, de la care este posibil să se ceară un raport despre prevenirea sau schimbarea excluderii sociale a rromilor; consideră că statele membre și organismele UE ar trebui să examineze toate activitățile finanțate din Fondurile structurale și de coeziune din punctul de vedere al impactului pe care programul îl are asupra integrării sociale a rromilor; recomandă, în plus, ca, în faza de selecție, fiecare program să acorde prioritate evoluțiilor care urmăresc, de asemenea, îmbunătățirea situației rromilor săraci și șomeri care trăiesc în așezări deosebit de defavorizate;

Miercuri, 11 martie 2009

66. solicită Comisiei să elaboreze și să implementeze, în cooperare cu fiecare stat membru, o amplă campanie de informare permanentă adresată opiniei publice și populației de etnie rromă în legătură cu programele statelor membre de îmbunătățire a condițiilor de viață ale rromilor și implementarea acestora;
67. solicită Comisiei să realizeze o monitorizare permanentă a măsurilor și activităților, precum și a efectelor acestora asupra îmbunătățirii poziției rromilor pe piața muncii;
68. dorește ca resursele pentru care se iau decizii la nivel UE să fie folosite, printre altele, pentru programe specifice în care să fie implicați și experți din cadrul organizațiilor cu experiență în domeniu, pentru sprijin și consiliere, pentru a contrabalansa dezavantajele cu care se confruntă rromii în educație și în materie de calificări; consideră că statele membre, la alocarea fondurilor UE și a fondurilor proprii, ar trebui ca, atunci când iau decizii cu privire la finanțarea unor domenii diferite de dezvoltarea timpurie și învățământul public, să ia în considerare respectarea obligațiilor de eliminare a segregării de către organele guvernamentale locale, organizațiile etc., care au depus cerere pentru ajutor;
69. solicită Comisiei să încurajeze autoritățile naționale să pună capăt practicii discriminatorii a evacuării ocupanților cartierelor insalubre ale rromilor și să dezvolte, în schimb, proiecte locale concrete, cu sprijinul competențelor tehnice și al mecanismelor de monitorizare ale Comisiei, Băncii Mondiale, ONG-urilor care se ocupă de rromi etc; consideră că soluționarea problemelor locative ale rromilor din mediul rural trebuie să constituie o prioritate și ar trebui să devină obiectul unei atenții deosebite și un domeniu de acțiune;
70. invită Comisia să acorde o atenție specială nu numai organizațiilor societății civile, dar și capacității rromilor de a se organiza și de a oferi sprijin politicii de integrare, de a sprijini dezvoltarea comunităților, în special prin intermediul proiectelor care sporesc participarea rromilor la procesul de decizie și responsabilitatea lor pentru deciziile luate împreună cu ei;
71. solicită Comisiei și statelor membre să examineze, în cooperare cu ONG-urile care se ocupă de rromi, politicile și programele existente pentru a desprinde experiența câștigată de pe urma proiectelor care, anterior, s-au soldat cu eșecuri;
72. invită Comisia să sprijine ONG-urile care se ocupă de rromi, atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivel național și local, pentru a monitoriza implementarea politicilor, a programelor destinate rromilor, precum și educația comunitară pentru democrație și drepturile omului;
73. propune instituirea, de către Comisie și statele membre, a unui forum la nivelul UE, în cadrul căruia mișcările sociale, sindicatele și organizațiile neguvernamentale care reprezintă rromii și interesele acestora să se poată consulta reciproc în permanență pentru a elabora orientări și a face schimb de bune practici în scopul promovării unei abordări coordonate în UE;
74. invită statele membre să adopte o atitudine mai proactivă atât în încurajarea transferului de locuri de muncă spre zonele în care se află comunitățile de rromi, precum și în ceea ce privește măsurile de încurajare a deplasării rromilor spre zonele cu ofertă de locuri de muncă;
75. reamintește statelor membre și Comisiei că, deși protecției sociale îi revine un rol determinant în sprijinirea și consolidarea comunităților defavorizate, precum rromii, promovarea autoajutorării este, de asemenea, importantă; consideră că, pe termen lung, obiectivul ar trebui să îl constituie mai degrabă o cultură a independenței, decât una a dependenței;
76. consideră că trebuie să se acorde prioritate într-o mai mare măsură asigurării de locuri de muncă locale și încurajării spiritului antreprenorial și a artizanatului local, precum și dezvoltării competențelor de bază necesare ocupării acestor locuri de muncă, astfel încât să se permită dezvoltarea bunăstării și a sentimentului propriei valori;

*

* *

77. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre și ale țărilor candidate.
-